

AĞIZ BAKIMI

Kanser tedavisinde ağız bakımı çok önemlidir. Çünkü birçok mikrop, ağız kanalındaki yaralardan kana karışabilir ve farklı hastalıklara neden olabilir. Bu nedenle düzenli olarak **çocuğunuzun ağız bakımını yapmalı ya da yapması için ona destek olmalısınız.**

AĞIZ YARALARI

Kanser tedavisinde **kemoterapi** (ilaç tedavisi) ve bazen de boyun ve kafa bölgesine uygulanan **radoterapi** (ışın tedavisi), **ağız içinde ve dudaklarda yaralara sebep olabilir.**

AĞIZ YARALARININ SEBEBİ NEDİR?

Ağız içi yumuşak dokular ile yutak iç derisinde tedaviye bağlı olarak ağrılı yaralar oluşabilir. Bu bölgelerdeki **epitel hücreleri** (ağız içini döşeyen tabaka ya da mukoza) genel olarak **7 günde yenilenir.** Ancak kemoterapide kullanılan ilaçlar bu hücrelerde bölünme bozukluklarına neden olarak yeni hücrelerin üretilmesini engellediğinden, dökülen epitel hücrelerinin yerine yenileri koyulamaz.

AĞIZ YARALARININ BELİRTİLERİ NELERDİR?

- Ağız, yutak ve boğazda yaralar
- Diş etlerinde kızarıklık ve ağrı
- Ağız içinde mantar enfeksiyonu
- Dilde yanma, soyulma ve kızarıklık
- Tükürükte koyulaşma
- Ağız kuruluğu
- Tat alma duyusunda değişiklikler

AĞIZ YARALARI ÖNLENEBİLİR Mİ?

Kemoterapinin bitiminden sonraki 3 ile 10 gün içinde ağızda yaralar gelişebilir. Bu yaraların gelişmesini önlemek için kemoterapi bitiminden hemen sonra düzenli ağız bakımı tedavisine başlanmalıdır.

Ağız ve diş bakımı iyice öğretilerek, trombositleri 50.000'in üzerinde ve koruyucu akyuvarları (nötrofil) 1000/mm³'in üzerinde iken hastaya düzenli bakım yapılması sağlanmalıdır. **Bu bakım günde en az 3 kez uygulanmalıdır. Yara geliştiğinde ise ağız bakımı sayısı artırılabilir; 6 ile 8 kez uygulanabilir.**

AĞIZ BAKIMINI NASIL YAPMALISINIZ VE NELERE DİKKAT ETMELİSİNİZ?

Tedavi sebebiyle beslenmeyi engelleyecek boyutta ağrılı lezyonlar oluşabilir. Bu hasta doku genellikle ikincil mantar ve bakteri enfeksiyonlarına açıktır. Ağızda kuruluğun engellenmesi, enfeksiyonlu yaranın ağız bakımıyla temizlenmesi, yeterli sıvı ve beslenmenin sağlanması ve en önemlisi koruyucu akyuvar sayısının düzelmesi ile bulgular geriler.

Her merkezin geliştirdiği ağız bakım protokolleri farklı olmakla birlikte, sonuç olarak istenilen ağız içi dokunun hızla bütünlüğünün sağlanması ve enfeksiyondan korunmasıdır. Yukarıda bahsedilen belirtilerden biri var ise ağız bakımı tedavisi sıklaştırılmalıdır.

Bu süreçte doktorunuzla da görüşerek, çocuğunuza aşağıdaki önerileri uygulayabilirsiniz:

- Çok sıcak ve sert yiyeceklerden kaçınmak
- Sık ve az beslenmek
- Bol sıvı tüketerek tükürük azalmasını engellemek
- Gerekirse lokal ağrı kesiciler kullanmak
- Ağız yaraları çok ağrılı olduğunda buz parçaları verilerek ağız içinde emilmesini sağlamak

ÇOCUĞUNUZUN TROMBOSİT DEĞERLERİ 50.000'İN ÜZERİNDE İSE

- Ağızını yemeklerden sonra mutlaka iyi bir şekilde su ile çalkalamasını sağlamalısınız.
- Diş ve diş etleri de yumuşak bir fırça kullanılarak özel antiseptik sıvılar ile fırçalanmalıdır.

ÇOCUĞUNUZUN TROMBOSİT DEĞERLERİ 50.000'İN ALTINDA İSE

- Çok yumuşak şekilde diş ve diş etlerini karbonatlı su ile çalkalayarak temizleyebilirsiniz; yoksa kanamalara sebep olabilirsiniz.
- Çok ağrı var ise buz ile ağız içinde ağrı azaltılabilir.
- Şekersiz çiklet çiğnemek de ağrıyı azaltabilir.
- Dudakları ve ağız kenarlarını yağlı bir krem ile yağlayarak kuruyup çatlamasını ve kanaması önleyebilirsiniz.
- Asitli, baharatlı ve çok sıcak besinlerden uzak durmasını sağlamalısınız. Ilık veya soğuk besinler yemesini, içmesini ve bol sıvı almasını sağlayabilirsiniz.

KANSERLİ ÇOCUKLARA UMUT VAKFI

Kanserli Çocuklara Umud Vakfı (KAÇUV), "Nerede yaşam varsa, orada umut vardır" felsefesi ile 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Servisi'nde çocukları tedavi görmekte olan aileler ile hekimlerinin bir araya gelmeleriyle kuruldu.

KAÇUV'un kuruluş amacı; "maddi sorunları nedeniyle tedavileri aksama riski taşıyan çocukların tedavilerinin sürekliliğini sağlamak" ve kanser ile mücadelede önemli bir gereksinim olan psikolojik destek ve çocuk psikolojisine uygun tedavi ortamının yaratılmasıdır.

Aile, yakın çevre, sağlık çalışanları ve sağlık sistemi ile kamuoyunda farkındalık yaratarak kanserli çocukların tedavi süreçlerini geliştirecek ve psikolojik, sosyal, fiziksel ve tıbbi açıdan yaşam kalitelerini arttıracak etkinlikler yürütmektedir.

Vakıf 2012'de bağışlarla projelendirilen Aile Evi'ni hizmete açmıştır. Aile Evi şehir dışından İstanbul'a tedavi için gelen ailelerin tedavileri süresince ücretsiz konaklayabileceği 14 oda ile hizmet vermektedir.

Çocukluk Çağı Kanseri Bilgilendirme projesi kapsamında, UPS Vakfı'nın 2014 Fon desteğiyle hazırlanmıştır.

Gümüşsuyu Mah. Ağa Çırağı Sk. Pamir Apt. No. 7
D. 4 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul
T. +90 212 291 31 10 F. +90 212 267 21 44

KANSER

TEDAVİSİNDE

AĞIZ BAKIMI VE

YARALARI